

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Det har hidtil ikke været muligt at straffe medlemmer af de kommunale råd, når disse ikke ved forvaltningen af de kommunale opgaver udfører hvervet med omhu og påpasselighed, således som det må kræves af offentlige myndigheder. Dette gælder i særdeleshed aktive ulovligheder såsom meddelelse af ulovlige tilladelser herunder tilladelser, der skal gives af andre myndigheder, accept af udnyttelse af tilladelser inden udløb af ankefrister m.v. Men det gælder også mere passive ulovligheder som f.eks. forsømmelse af tilsynsforpligtelsen i miljøsager.

Hidtil har det været antaget, at det ansvar, der kunne gøres gældende overfor medlemmer af de kommunale råd, har kunnet aktualiseres ved opstilling og valg til kommunalbestyrelserne. Dels må det imidlertid påpeges, at den væsentligste del af beslutningerne indenfor den berørte lovgivnings område er udvalgsbeslutninger og derfor ikke i almindelighed vil komme til offentlighedens kundskab, dels vil sagerne ofte have en kompliceret karakter, der udelukker en almindelig målrettet vælgerkritik. Videre bør det fremhæves, at den betydelige udlægning af statsopgaver til forvaltning i kommunalt og amtskommunalt regie samtidig har medført bortfald af mulighederne for at gøre et ansvar gældende i henhold til lov om ministres ansvarlighed, uden at der er skabt en tilsvarende hjemmel til at gøre et retligt ansvar aktuelt.

Begrundelsen for indførelsen af de foreslåede lovbestemmelser er først og fremmest den af vestre landsret i 1981 afsagte dom i sagen om Motel Krik-Vig i Agger. Dommen fastlægger utvetydigt, at medlemmer af Sydthy kommunalbestyrelse har handlet kritisabelt og i strid med reglerne i lov om by- og landzoner. Men dommen konstaterer endvidere, at der ikke findes nogen straff hjemmel. Yderligere kan anføres, at den verserende sag om Holte Midtpunkt og sagen om opførelse af et hotel i Børgense må give anledning til alvorlige overvejelser af, hvorvidt borgernes tillid til offentlige myndigheders upartiske retshåndhævelse fortsat kan være

til stede. Hertil kommer Ringkøbing amtsråds passivitet og manglende tilsyn ved udledning af spildevand og udsivning af giftige kemikalierester fra Cheminova-fabrikken på Harboøre Tange - Thisted byråds erkendt ulovlige tilladelse til i henhold til miljøloven at producere »sort fritte« på synopalfabrikken i Thisted - Viborg amtsråds manglende indgreb over for forureningen af Hjarbæk Fjord og særligt amtsrådets passivitet ved dambrugsforureningen af åsystemerne i amtskommunen og endelig beslutningen fra politimesteren i Fredericia om ikke at rejse tiltale mod Superfos, da Superfos faktisk havde opfyldt sin forpligtelse om rapporter til by- og amtsråd. Rådene havde derimod ikke opfyldt deres tilsynspligt, men politimesteren kunne ikke rejse tiltale mod de folkevalgte efter den i dag eksisterende lovgivning.

Disse eksempler er efter forslagsstillernes opfattelse udtryk og bevis for en klar krænkelse af den eksisterende lovgivnings hensigter samt en ligeså alvorlig svækkelse af borgernes retssikkerhed.

Forslagsstillerne er bekendt med, at indenrigsministeren har nedsat et udvalg med henblik på at undersøge spørgsmålet om ansvarsplacering og reaktionsmuligheder i et bredt område af den kommunale forvaltning, og at boligministeren og miljøministeren har nedsat et udvalg om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen.

Med disse forslag er der givet et bud på, hvordan det stillede spørgsmål kan løses.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til §§ 1-4

Bestemmelsernes ordlyd er identisk med formuleringen i § 22 i lov om social bistand. Der henvises endvidere til §§ 156 og 157 i den borgerlige straffelov.

Forholdet til lov om kommunernes styrelse § 61, stk. 1:

Den såkaldte annullationsbeføjelse forudsætter, at en eventuel tilladelse, der er stridende mod lovgivningen, ikke er udnyttet. Bestemmelsen vil der-